

αὐτὸν ὑπὸ τῆς γνώσεως τῆς ἀρχαιότητος; Οὐχί· λοιπὸν ἰδοὺ ἡ ἀποστολὴ ἦν ὀφείλομεν νὰ ἐκπληρώσωμεν· νὰ φωτίσωμεν τοὺς ἐν τῷ μέλλοντι ζωγράφοντας ἀντικείμενα τῆς τε Παλαιᾶς καὶ τῆς Νέας Διαθήκης. Πρέπει νὰ εἰπώμεν, νὰ δημοσιεύσωμεν καὶ νὰ ἀναπτύξωμεν ὅτι οἱ Ἀραβες εἶναι οἱ κληρονόμοι τῶν ἑβραϊκῶν ἐθίμων. Ὁ Πουσσίνος, εἰπερ τις ἄλλος, ἐνόησε τοῦτο διδοὺς τοῖς Ἑβραίοις οὐς ἐζωγράφει ἀνατολικὸν χαρακτῆρα. Τί δέ, ἂν ὡς ἡμεῖς ἐξῆ μεταξὺ τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Ἰακώβ; διότι Ἰβραχὴμ, Ἰακώβ, Ἰουσοῦφ οὐδὲν εἰσιν εἰμὴ πατριάρχαι, τὴν αὐτὴν φιλοξενίαν τελούντες, κατὰ τοὺς αὐτοὺς τρόπους καὶ ὑπὸ τὴν αὐτὴν σκηνήν, ὡς περιγράφεται ἐν τῷ Λευϊτικῷ περὶ τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης. Καθ' ἑκάστην, ἀγαπητέ μοι φίλε, ἀκούω λεγόμενον ἐν ταῖς σχολαῖς ἡμῶν ὅτι ὁ Ραφαήλος, ὁ Μιχ. Ἀγγελος καὶ οἱ πρόδρομοι αὐτῶν ἐτελειοποίησαν ὅλα καὶ ὅτι μόνον μίμησις ὑπολείπεται ἡμῖν. Ἐνταῦθα ἐξομολογοῦμαι μισθὸν τὴν γερμανικὴν μανίαν τὴν ἀνατρέχουσαν εἰς τὸν Κιμαβούαν. . . μικροῦ δέον ἀποσκορακίζει τὸ ἡμισυ τῶν χρωμάτων τῆς πυξίδος, ἵνα γένηται ὀλίγον ἀγριωτέρη. Ὁ Ingres, ὁ ἄξιος ζηλωτὴς τῆς σχολῆς τοῦ Ραφαήλου, ἐζωγράφει τάχα τὸν Ὀμηρον παίζοντα τετράχορδον (viole) ὡς τὸ ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν τῇ τοιχογραφίᾳ τοῦ Παρνασσοῦ; Οὐχί· ἐνεπνεύσθη ὑπὸ τοῦ μεγαλείου τοῦ ἀριστουργήματος ἐκείνου τοῦ μεγάλου διδασκάλου ἀκολουθήσας αὐτῷ εἰς τὰς πλάνας. Διὰ τὴν νὰ διστάσωμεν νὰ προκαλέσωμεν νέας μελέτας ἐπὶ πράγματος ὅπερ θέλει φέρει ταῖς τέχναις οὐχὶ νεωτερισμὸν (révolution), ἀλλ' ἀληθῆ ἐπικυρίαν, παρέχον αὐταῖς τοὺς τρόπους νὰ περυστήσωσι τοσαῦτα καλὰ ἀντικείμενα ὑπὸ νέαν ὄψιν καὶ σύμφωνον τῇ ἀληθείᾳ;

« Χθές, φθάνων εἰς Κατιέ, ἤθελον νὰ σὲ εἶχα ἐκεῖ πλησίον τοῦ φρέκτος ἐκείνου ὅπου ὄλοι τῶν Ἀράβων ἐκεῖναι αἱ θυγατέρες ἔρχονται τὸ ἑσπέρας πρὸς ὑδρευτίν. Ἦσαν αἱ θυγατέρες τοῦ Βαθουήλ, ἡ Ρεθέκκα καὶ αἱ σύντροφοι αὐτῆς. Δὲν ἤμην πλέον ὁ ἄνθρωπος τῆς ὁδοῦ Ἀγίου Λαζάρου(*) βλέπων αὐτὰς πληρούσας τὰς λαγύνους, ἔπειτα τὰς σάφας ὅπως ὁ ὁδοιπόρος καὶ τὸ ὑποζύγιον εὐρωσιν ἀναψυχὴν. Ἐκεῖ εἶπερ ποτὲ ἠδυνήθημεν νὰ περπατήσωμεν. Κατὰ πρῶτον, ἀπὸ τῆς ἐκ Καίρου ἀναχωρήσεως ἡμῶν, ἠδυνάμεθα νὰ πλυθῶμεν μὴ φειδόμενοι ὕδατος· ἤμεθα σχεδὸν ὡς ὁ πρῶτος ἡμῶν πατὴρ ἐνδεδουμένοι· ἐξ ἀνάγκης δὲ ἐκρύπτομεν τὸ λευκὸν ἡμῶν σῶμα ὑπισθεν μικροῦ τοίχου, μόνον τὰς κεκαυμένας κεφαλὰς ἀποκαλύπτοντες καὶ τὸ ἐξυρτημένον κρῖνον. Ἡ ταπεινότης τῆς ἡμετέρας θέσεως ἀπέδιδε πᾶσαν ἀνησυχίαν ἀπὸ τῶν ὠραίων ἐκείνων κοπελλῶν. Παρεδίδοντο εἰς

ὁμιλίαν τόσον ζωηράν, ὥστε ὑπέθεσα ὅτι ὁμιλοῦν περὶ τῶν γρασολογιῶν τῆς φυλῆς των. Ἀδιάφορον συνετέλουν ὅπως δῆποτε θαυμάσιον πίνακα τῶν ἡθῶν τῶν ἐν τῇ Γραφῇ περιγραφομένων. Ἦτο ἀληθὴς ὁ πίναξ ἐκείνος, ἄνευ συστήματος, ἄνευ φιλοκλίσεως σχολικῆς. . . . Ὁ οὐρανὸς ἦτο γλαυκός, ἡ ἄμμος κιτρίνη, τὸ αἶμα ἐκυκλοφόρει ὑπὸ τὸ χαλκοῦν δέρμα τῶν βραχιόνων ἐκείνων, οἵτινες ἀνεσθῆκον τὰς βραεῖας λαγύνους ἵνα ῥίψωσιν αὐτὰς ἐπὶ τοῦ ὤμου. Πόσων τὸ ἐκπληκτικὸν καὶ νέον τοῦτο θέαμα μετέπλησε λογισμῶν! Ἐπανελθὼν εἰς τὴν σκηνὴν μου δὲν ἠδυνάμην νὰ κοιμηθῶ, τοσοῦτον ἐδρασνίζετο ἡ φαντασία μου· συνήγου ὅλα τὰ ἀριστουργήματα ἅτινα ἐνεθυμείτο. Ἐθαύμαζον εἰς πόσον ὕψους ὁ μέγας διδάσκαλος εἶχε φθάσει καὶ ἔλεγον κατ' ἐμαυτόν· ἀλλὰ δικτὶ λοιπὸν δὲν παύονται λέγοντες ἡμῖν, ὅταν ὦμεν μαθηταί, ὅτι τὸ ὕψος τοῦ ὕψους ἀντιβαίνει πρὸς τὴν ἀκριβεστάτην παράστασιν τῶν πραγμάτων; Οὐδὲν εὐγενέστερον τῆς σκηνῆς ἦν εἶδον. Ἡ δὲ ἐνέργεια, ἣν ἀπέδιδον αὐτῇ ἀνατρέχων δύο χιλιάδας ἐτῶν πρὸς τὰ ὀπίσω, κατ' οὐδὲν παρήλλαττε τὸ σχῆμα. »

Σ.

("Ἐπεται τὸ τέλος.")

ΠΟΙΚΙΛΙΑ.

Ὁ ποικιλογράφος τοῖς ἡμῖν νὰ ἀπευθύνῃ τὴν ἐξῆς ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς ἐξῆς Κυρίους καὶ τὰς ἐξῆς Κυρίας.

« Ἐν Ἀθήναις, τῇ 15 Σεπτεμβρίου 1863.

—o—

« Ἀγαπητοὶ μοι Κύριοι,
« Σεβασταί μοι Κυρίαί,

« Ὁ τυπογράφος, ὅστις συνήθως ἔχει τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἐπιτηρῇ τὴν κατὰ τὴν στοιχειθεσίαν τῆς ὕλης, ἔτυχε νὰ ζητήσῃ μικρὰν ἀναψυχὴν εἰς Σάραν. Κατὰ κακὴν δὲ μου τύχην ἀφῆκα τὴν ἐπιτήρησιν εἰς ἑμπεῖρον μὲν ἔργατην, ἀλλ' ὅστις κατὰ μέρος πάντα θεῖς αὐρίζει, ἦτοι, ἐν ἄλλοις λόγοις, ἀναβάλλει εἰς αὔριον τὰ σπουδαῖα· — θὰ ἔλεγον θησαυρίζει, ἂν δὲν προέκειτο περὶ γραμμάτων. — Διὰ τοῦτο εἴθε νῆστες, ἀγαπητοὶ μοι ἀναγνώσταί, καὶ διὰ τοῦτο τὸ πρόσωπον ὑμῶν ὁμοιάζει τῷ τοῦ πεινῶντος εἰς ὃν ὁ μάγειρος ἐξαίφνης ἀναγγέλλει ὅτι ὁ ζωμὸς ἐκάη. Καὶ δὲν ἔχω μὲν τὴν ἀξίωσιν ὅτι τὰ ποικίλα μου, τὰ ἀγαπητά μου ποικίλα! εἰσὶν ἀπαραίτητα ὡς ἡ θρεπτικὴ τοῦ ὑμετέρου ζωμοῦ δύναμις, ἀλλ' οὔτε ἀλμυροὺς ὡς αὐτὸν κρίνω τοὺς ἐμοὺς λόγους, μάλιστα ἂν ὁ μάγειρος ὑμῶν τύχῃ καὶ ἀλαταποθηκάρης ἐνταῦθα τῆς ὑμετέρας οἰκίας· ἐπειδὴ ἔμεις ἀπαιτῶ πάντοτε, καὶ πείνης ἐὰν στερῶμαι, νὰ ἀριστῶ ἢ νὰ δειπνῶ τὴν ὀρισμένην ὥραν, διὰ τοῦτο, ἐπόμενος τῷ εὐαγγελικῷ ῥήτι « ὁ σὺ μειστεὺς ἐτέρῳ μὴ ποιήσης » ἐξαιτοῦμαι τὴν ὑμέτεραν παρά τοῦ τυπογράφου συγγνώμην διὰ τὸν πῆσαντα ὑμᾶς λιμόν.

(*) Ὁδὸς τῶν Παρισίων.

Τολμῶ δὲ νὰ προσφέρω ὑμῖν ἐπὶ πίνακος, οὐχὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ταλαιπώρου τυπογράφου — δὲν θὰ θελήσετε αὐτήν — ἀλλὰ τὰ γεγηρακότα ποικίλα τῆς Ἀ. Σεπτεμβρίου, ἀφ' οὗ πρῶτον εἰδοποιήσω ὑμᾶς ὅτι ἔκτοτε καὶ ἡστράψε καὶ ἔθρεψε καὶ ἐθρόντησε καὶ πολλὰ μεταβολὰὶ ἐπῆλθον εἰς τὸν Ἀττικὸν κόσμον — ἐξαιρουμένου τοῦ τῶν γυναικῶν, — ἐλπίζων ὅτι, ἀδελφὴ ὡς ὁ ἔωλος ἄρτος, δὲν θέλουσι συναρᾶσαι τὸν ὑμέτερον στόμαχον ὡς τὰ ἔωλα ὡς συγγνώμη δὲ μοι ἔστω διὰ τὴν κακοφωνίαν.

Ταῦτα καὶ μένω

Ταπεινότητος θεράπων, Κύριοι,

Ἐλάχιστος θαυμαστής, Κυρίαί,

Σ.

—οοο—

ΠΟΙΚΙΛΑ ΤΗΣ 4 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.

Τὸν βορέαν διεδέχθη ἐμβάτης σφοδρὸς συναγείρας τὴν παμπάλαιαν τῆς Ἀττικῆς κόνιν κατὰ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν ταλαιπώρων κατοίκων καὶ τυφλῶν τὰ εἰς Πειραιᾶ καταβάνοντα λογικά τε καὶ ἄλογα ζῶα· τοῦτον δὲ νηνεμία καύσωνος πολλοῦ πάροχος. Ἡ μεταβολὴ αὕτη τοῦ κairoῦ ὑπέκλεψε τῷ Πειραιᾷ τὸ ἥμισυ τῶν μετοίκων Ἀθηναίων, εἰς δὲ τὰ γυναίκεϊα λουτρά δὲν βλέπεις, ὡς κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα, μακρὰν σειρὰν γυναικῶν ἀνυπομόνως ἔξωθεν περιμενουσῶν. Περί τῶν λουτρομανῶν τούτων τῆς Εὐκείας ἀπογόνων δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ἐντελῶς ὅτι ὁ Albéric Second λέγει περὶ τῶν ἐν Γαλλίᾳ λουομένων· « Ἄν θέλῃς, λέγει, νὰ τηρήσῃς τὴν ἀπάτην αὐτὴν (νὰ νομίζῃς δηλαδὴ ὅτι εἶσαι ὅσας ἀπαντᾷς εἶναι ὠραίαι) μὴ τὰς ἐξανίδῃς τὴν ὥραν τοῦ λουτροῦ, διότι ἂν τινες ἐξέλθωσι τῆς δοκιμασίας νικηφόροι, μέγας ἀριθμὸς δὲν θέλει δυνήθῃ νὰ ὑποστῇ αὐτήν. Οἱ πόδες, ὑπὲρ τὸ δέον περισφιγγθέντες εἰς τὰ μικρὰ ὑποδημάτια τῆς Στακτοπητοῦς, κηλιδοῦνται ὑπὸ πλாகῶν κοκκίνων· εἶναι δὲ πρόδηλον ὅτι οἱ πόδες ἐκείνοι διατηροῦσιν ἀφούκτως σχέσεις μετὰ τῶν πεδιατρῶν.

» Τὸν ὠραῖον ἐκείνον κόσμυθον μαλλίων, τὸν ὁποῖον ἐθαύμασες κυμαινόμενον ἐπὶ ἀλαβαστρίνου τραχήλου καὶ ἐγκεκλεισμένον ἐν δικτύῳ μεταξίνῳ, φρονίμως κατέθεσαν αὐτὸν καὶ τὸν ἀφῆκαν εἰς τὴν σκηνὴν ὅπου ἐκδύονται. Οἱ δὲ μάλλιναι σάκκοι, ὅπου αἱ φιλόλουτροι συγκατατίθενται νὰ φυλακίσωσι τὰς χάριτάς των, πλὴν ὀλίγων ἐξαιρέσεων, ἔχουσι λυπηρὰν ἀσχημίαν. — Ἡ Κυρία Lafarge διηγεῖται ἐν ταῖς Ὠραῖς φυλακῆς ὅτι κατεδίκασεν ἑαυτὴν νὰ μένῃ κατακεκλιμένη ἐπὶ ἑξ μῆνας, ὅπως ἀποφύγῃ τὴν ἀνάγκην νὰ ἐνδυθῇ τὸ κανονισμένον ἔνδυμα τῆς φυλακῆς. Ἐγὼ εἶδον τὰς δεσμώτιδας τοῦ Montpelier καὶ τὰς εὐρίσκω πολὺ καλλίτερον ἐνδεδυμένας παρὰ τὰς πλείστας τῶν τοῦ συρμοῦ γυναικῶν, ὅταν ἀπέρχονται εἰς τὴν θάλασσαν.

» Ἐνδεδυμένοι τοσοῦτον ἄλλοκῶτως καὶ αὐταὶ αἱ

ὠραιότεραι Ἀφροδίται τῶν ἀρίστων τεχνιτῶν γίνονται φόβητρα ἱκανὰ νὰ πτοήσωσι τοὺς ὁποργίλους κατὰ τὴν ὥραν τῶν κερασίων. »

Καὶ ὁμῶς ἡμεῖς προτρέπομεν τὰς Ἑλληνίδας νὰ ἀγοράσωσι τοιαῦτα ἐνδύματα λουτροῦ, διότι καθ' ἡμᾶς αὐτὰ μὲν δὲν ἀσχημίζουν πολὺ τὰς μὴ ἀσχημούς, ἡ δὲ ἀτημέλητος κατάστασις, εἰς ἣν εὐρίσκονται νῦν αἱ λουόμεναι ἐν Μουνυχίᾳ, βλάπτει βεβαίως τὰ ἥθη τῶν ἔξωθεν ἐπὶ λέμβων εἰσερχομένων Ἀγγλων. Ἡ Ἀφροδίτη τοῦ Πραξιτέλους, καὶ ἔνδυμα λουτροῦ ἂν φορῇ, πάντοτε Ἀφροδίτη θὰ λέγηται, ἡ ἀσχημος ὁμῶς, ἡ ἀσχημος * * *, καὶ εἰς τὴν κατάστασιν τῆς Ἀφροδίτης τῶν Μεδίκων εἰς δειχθῇ, οὔτε φύσιν ὁ' ἀλλάξῃ οὔτε ὕψιν· ἂν δὲ περιβληθῇ ἔνδυμα λουτροῦ, τοῦλάχιστον καλύπτει διὰ τῆς Αἰδοῦς τὴν Ἀσχημίαν.

Τρεῖς ἀστερίσκοι, * * *, τοῦτο ἐλπίζομεν ὅτι δὲν θέλει θεωρηθῇ ὡς ὄνομα· ἀνὸμως πᾶσαι αἱ Ἑλληνίδες τῶν νομῶν Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος, Ἀχαΐας καὶ Ἠλίδος κτλ. κτλ, ἂν πᾶσαι αἱ Γραικίδες τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Σμύρνης κτλ. κτλ, πᾶσαι αἱ Ἀχαιίδες τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος, πᾶσαι αἱ Δαναίδες τῆς Ἐπτανήσου ἐκλάβωσι καὶ τοῦτο ὡς ὕδριν, τότε ὦ! τότε! . . . θὰ εὐρεθῶ εἰς τὴν θέσιν τοῦ Figaro:—pourtui que je ne parle en mes écrits ni de l'autorité, ni du culte, ni de la politique, ni de la morale, ni des gens en place, ni des corps en crédit, ni de l'Opéra, ni des autres spectacles, ni de personne qui tienne à quelque chose, je puis tout imprimer librement, sous l'inspection de deux ou trois censeurs(*). Καὶ ἀφ' οὗ εἶπω ταῦτα θὰ ὑπάγω ὡς αὐτὸς . . . νὰ κουρεύω, ὅχι νὰ κουρεύωμαι.

Ἐχω ἄρ' αὖ τὸ δικαίωμα παρὰ τῶν δύο ἢ τριῶν λογοκριτῶν μου νὰ ὁμιλήσω περὶ τῶν ἐπὶ τῆς Τερψιθέας παικνίζουσῶν μουσικῶν; — Περστέρησα ὅτι ἀρίστη πρῶτον εἶναι ἡ αὐστριακὴ, κατὰ δεύτερον λόγον ἐπιτυγχάνει ἡ ἰταλική, ἔπειτα ἡ γαλλικὴ καὶ τελευταίᾳ ἡ ἀγγλική. Πᾶσαι δ' εὐγενῶς φερόμεναι πρῶτον παικνίζουσι τὸν ἑλληνικὸν θούρειον « Μαῦρη νύκτα ὅτ' ἀ βουνά » ἔπειτα τὸν τῶν λοιπῶν δυνάμεων Γαλλίας, Ἀγγλίας, Ρωσίας, Ἰταλίας, Δανίας καὶ Αὐστρίας, τελευταῖον δὲ τὸν ἴδιον ἑαυτῶν, πλὴν τῆς ἀγγλικῆς, πάντοτε προταττούσης τὸν ἀγ-

(*) Le mariage de Figaro. Πράξις Ε'. Σκηνὴ Γ'. « Φθάνει νὰ μὴ ὁμιλῶ εἰς τὰ γραφόμενα ὑπ' ἐμοῦ μήτε περὶ ἀρχῆς, μήτε περὶ θρησκείας, μήτε περὶ πολιτικῶν, μήτε περὶ ἠθικῆς, μήτε περὶ ὑπαλλήλων, μήτε περὶ μέγα δυνάμεων σωμάτων, μήτε περὶ τοῦ Μελοδράματος, μήτε περὶ τῶν λοιπῶν θεαμάτων, μήτε περὶ κἀνενὸς ἀνθρώπου συνδεομένου πρὸς κἀνὲν πρᾶγμα, δύναμαι νὰ τυπύνω πάντα ἐλευθέρως, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν δύο ἢ τριῶν λογοκριτῶν. »